

Reformačné listy 7/2017

Sekcia H.E.L.P. - Hnutie evanjelických laických pracovníkov, Evanjelická jednota, o. z.

Obsah listov:

- ÚVODNÍK - NEODDELITELNE SPOLU
- AKTUÁLNE DIANIE: UZNESENIA Z SK GES; REŠTRUKTURALIZÁCIA CIRKVI
- REFORMAČNÉ OKIENKO - ZAMYSLENIA, REFORMAČNÉ VYZNANIE
- CHARTA 2017 – O ČO IDE?; POKRAČOVANIE
- KTO JE MÔJ FARÁR?
- Z VAŠICH MAILOV, PODNETOV, ODKAZOV
- SPOLUPRÁCA

**„KRISTUS UMREL PRE NAŠE HRIECHY
PODĽA PÍSEM A BOL POCHOVANÝ,
A V TRETÍ DEŇ BOL VZKRIESENÝ PODĽA PÍSEM,
I UKÁZAL SA KÉFASOVI, POTOM DVANÁSTIM,
POTOM ZJAVIL SA NARAZ
VIAC AKO PÄŤSTO BRATOM ...”**

1Korinským 15, 3 – 6“

ÚVODNÍK

NEODDELITELNE SPOLU

Ktorý zo sviatkov je dôležitejší: Veľký piatok, či Veľká noc? Vraj ako pre koho. Niektorí mienia, že Veľký piatok je väčším sviatkom evanjelikov, kým Veľká noc zas sviatkom, na ktorý dáva silnejší dôraz katolícka cirkev.

Čo na to Biblia? Podľa zvesti Novej zmluvy sú Veľký piatok a Veľká noc sťa neoddeliteľné „siamské dvojčatá“. Sú nerozlučiteľné svojím významom. Oba sú Božími činmi spásy, tvoria neoddeliteľnú jednotu, patria spolu.

Kým Veľká noc je potvrdením, že Ježišova obeť na Veľký piatok nebola prehrou, ale víťazstvom (Evanjelium podľa Jána hovorí o Ježišom ukrižovaní ako o „povýšení“: 12, 32 – 33; 3, 14), tak Zmŕtvychvstalého učeníci poznávajú podľa znamení na klincami prebitých rukách a na kopijou prebodnutom boku (Ježiš im ukázal ruky aj bok – Ján 20, 20). Kristus víťazí len ako potupne Ukrižovaný; iba ako trpiaci Boží služobník je Pánom.

Ak Kristus nebol vzkriesený, potom by všetky naše kázne i všetka naša dôvera v Boha boli zbytočné, bezvýznamné, nezmyselné. Avšak ukrižovaný Kristus vstal z mŕtvych! To je základ a centrálny obsah našej kresťanskej viery. Veríme a slúžime nie komusi, kto síce pekne žil, múdro učil, konal dobro, no mizerne skončil ... Dôverujeme nie akémusi mŕtvemu hrdinovi, ale Ježišovi – nášmu Pánovi a Spasiteľovi, ktorý nás miluje nie iba slovami, ale obetovaním seba v bolestnej smrti na kríži. Tento Ježiš bol vzkriesený, žije a pod Jeho vedením sa niet čoho báť. To je evanjelium o nádeji.

Ježiš znášal trest, ktorým sme za naše hriechy mali byť potrestaní my. Kto vierou prijíma Kristovu obeť, je v Božích očiach spravodlivý – ospravedlnený od hriechu (Ján 3, 16 – 18; 1, 12; Rím 5, 8 – 9; 8, 1 – 2). Vzkriesením ukrižovaného Ježiša sa nebeský Otec priznal k Ježišovmu životu – k všetkému, čo Ježiš hovoril a konal. Ježišovým vzkriesením Pán Boh bez slov, no mocne, povedal: *Kto žije ako Ježiš, nežil nadarmo, toho život má zmysel, dobrý cieľ, ten nezomrie navždy. Kto žije ako Ježiš, kto vierou kráča v Jeho šlapajach, v toho žití nebude mať posledné slovo smrti.*

Oddeľovať Veľký piatok od Veľkej noci by teda bolo také nemúdre, ako viesť spor o tom, ktorá strana jednej mince je dôležitejšia, alebo ktoré z oboch krídel lietadla je potrebné.

S vďakou a úctou svätme a slávme ako Veľký piatok, tak i Veľkú noc.

Nech sú celé tohorodné veľkonočné sviatky pre vás požehnané!

Martin Šefranko, ev. farár v Cirkevnom zbore ECAV Bratislava Legionárska

AKTUÁLNE DIANIE

NA POKRAČOVANIE UVEREJŇUJEME UZNESENIA ZO SENIORÁTNÝCH KONVENTOV Z VD ČI ZO ZD, KTORÉ SA DOTÝKAJÚ AKTUÁLNEHO DIANIA V CIRKVI. DNES PRINÁŠAME

Prijaté uznesenia na Seniorátnom konvente Gemerského seniorátu (SK GES), 2. 4. 2017

UZNESENIE K 13/2017 Konvent GES konštatuje: V súčasnom stave ECAV, hlboko názorovo nejednotnej, oslabenej vážnymi vnútornými spormi a kauzami medializovanými v spoločnosti, rozhádatej viacerými rozporuplnými rozhodnutiami a konaním, resp. nekonaním orgánov cirkvi, či cirkevného súdництва, neobjektívnym a jednostranným informovaním o dianí

v cirkvi prostredníctvom jej médií, naša ECAV urgentne nepotrebuje nový model svojej štruktúry. Čo skutočne urgentne potrebuje je vnútorná duchovná obnova a reštrukturalizácia vzťahov, hlboké pokánie, odpustenie a modlitebný zápas za jednotu a nápravu v ECAV z Božej milosti a v moci Svätého Ducha

UZNESENIE K 14/2017 Konvent GES žiada príslušné orgány vyvolať celocirkevnú diskusiu počnúc od cirkevných zborov, ktorá by vytvorila všeobecnú dohodu vedúcu k schváleniu reštrukturalizácie ECAV

Chceme poznať podrobnosti a povedať svoj názor

Reštrukturalizácia cirkvi

Pravda je taká, že tieto slová sa začali spomínať v našej cirkvi hneď po revolúcii. Vytvorila sa takzvaná reštrukturalizačná komisia, ktorá mala preskúmať najvhodnejší model riadenia našej cirkvi. Chceli sme sa vyhnúť niekoľkonásobným konventom, ktoré prinášali len mnoho papierovačiek, ale veľakrát žiadny prínos.

Zoberte si iba taký systém konventov. Najprv prebehnú v cirkevných zboroch, potom sa zosumarizujú a dávajú na seniorátny konvent, seniorátne konventy sa zosumarizujú a dávajú na dištriktuálny konvent a potom máme ďalšie vyhodnotenie predsedníctva cirkvi na synode. Celá táto postupnosť sa zdá ako veľmi rozumná a účelová, ale ak si zoberiete realitu posledných rokov, zistíte, že to reálne nefunguje. Uznesenia cirkevných zborov a seniorátnych konventov, ktoré prinášali názory a pohľady pre celú cirkev sa na synode vôbec neriešili. Aj keď sa stále opakuje, moc pochádza zo zborov. **Nikto však žiadne uznesenia zborov a ani seniorátov neberie vážne.**

Môžem uviesť aj iný príklad. Pred pár mesiacmi sa Cirkevný zbor Košice Terasa rozhodol, že si na dokončenie kostola vybaví komerčný úver. Rozhodol o tom zborový konvent na Terasa a keďže sa spodný zbor zaviazal, že za túto pôžičku bude ručiť svojim majetkom, musel to schváliť aj zborový konvent Košice mesto. Keďže je to väčší obnos peňazí schvaľuje to aj seniorát, takže súhlas podľa našich predpisov dáva seniorátne presbyterstvo, ktoré ale ničím neručí. Súhlas však musí dať aj dištriktuálne presbyterstvo a nakoniec ešte aj generálne presbyterstvo. Tieto všetky orgány by mali byť kontrolné, ale otázne je, či napríklad ľudia, ktorí sú v dištriktuálnom presbyterstve či generálnom, vôbec poznajú situáciu Terasy a vedia o všetkých okolnostiach. A to ešte nehovoríme o časovo veľmi náročnom schvaľovacom procese, ktorý v ECAV trvá aj pol roka, kým prejdete všetkými týmito grémiami.

Reštrukturalizácia by teda mala priniesť jednoduchšiu štruktúru, menej papierovania, ale v počiatkoch sa hovorilo aj o tom, aby sa biskup priblížil cirkevným zborom, mal viac času na návštevy zborov a vizitácie. A určite dôležitým momentom je, aby cirkev bola flexibilnejšia a modernejšia, aby vedela promptne reagovať na nové veci. Cirkev by mala robiť misiu, diakoniu, venovať sa menšinám. Realita je taká, že dnes na mnohé z týchto základných úloh v cirkvi nemáme čas.

Takže otvoriť tému reštrukturalizácie nie je hlúpy nápad. Je už skutočne čas, o tom hovoriť a otvoriť širokú diskusiu, nie na dva či tri mesiace. Keď sme čakali 20 rokov na nejaké konkrétne návrhy, tak pokojne ešte dva či tri roky môžeme rozprávať o rôznych modeloch a spôsoboch.

Ale určite nie systémom, že Synoda ECAV v júni 2017 schválí model s jedným biskupom a niekoľkými seniorátmi a my potom budeme diskutovať o tom, či ich chceme mať 7 alebo 10. Nikto nás nemôže tlačiť k tomu, aby sme v roku 2018 nabehli do novej štruktúry, ktorú navrhlo vedenie cirkvi s tým, že je to najlepší model pre ECAV.

Bolo by fér, aby sme si mohli vybrať taký model, ktorý sa nám zdá najvyhovujúcejší. **Myslím, že ľudia v cirkevných zboroch majú mať možnosť povedať, či chcú mať biskupa v Prešove, alebo len v Bratislave.** A či má byť jeden, dvaja, traja, alebo aj viac. **Toto je Evanjelická cirkev, kde ľudia majú možnosť povedať, čo sa im páči.** Na to tu máme roky cirkevné grémia od zborov až po generálnu cirkev. To je demokratický systém, ktorý je potrebné rešpektovať aj keď nemusí korešpondovať s názorom súčasného vedenia.

Na stretnutí s Predsedníctvom cirkvi v Košiciach to bolo prezentované veľmi demokraticky. Každý vraj môže zaslať reštrukturalizačnej komisii svoj návrh na reštrukturalizáciu cirkvi. Bolo to povedané 26. februára 2017. Ale 15. marca 2017 už reštrukturalizačná komisia vyhodnotila návrh s jedným biskupom ako najideálnejší a posunula ho na generálne presbyterstvo, a to návrh, 31. apríla t. r., posunulo ďalej na tohtoročnú synodu. **Otázka teda je, kedy sa o tom bude diskutovať v cirkevných zboroch, z ktorých vraj v ECAV pochádza všetka moc?** Keď tento návrh schválí synoda, o čom budeme diskutovať v zboroch? Budeme si vyberať farbu papiera, na ktorom nám oznámia, že si budeme voliť len jedného biskupa?

Ja len dúfam a verím, že Synoda Evanjelickej cirkvi a. v. bude rešpektovať, že tak dôležitá vec, ako je podoba Evanjelickej cirkvi a. v. sa nemôže rozhodnúť bez diskusie v zboroch a bez schválenia demokratickou väčšinou. *Chcem mať príležitosť povedať si, či chcem jeden dištrikt, alebo viac dištriktov. Chcem mať príležitosť otvorene rozprávať, ako by to mohlo v budúcnosti v ECAV vyzeráť. Aj s tým vedomím, že sa môže stať, že väčšina nebude zdieľať môj názor a moju víziu. Potom sklopím uši a prispôbim sa väčšine. Ale budem to akceptovať preto, lebo to Pán Boh dal takýmto väčšinovým spôsobom.*

Ale prichystať niečo potajomky s pár vybranými ľuďmi a bez diskusie to dať rovno synodálom, pritom všetky informácie iba presiakli na povrch nejakou náhodou, tak toto nie je v poriadku.

Zbory si musia v ECAV dať odhlasovať aj obyčajný úver, cez všetky existujúce grémia. Predsedníctvo cirkvi chce meniť Evanjelickú cirkev bez toho, aby si vypočulo názory dištriktov, seniorátov a zborov. Tak, ako to je? **Cirkevný zbor v našej cirkvi už nič neznamená a o jeho názor nikto nestojí?**

Jaroslav Petro, farár v CZ Obišovce

REFORMAČNÉ OKIENKO – ZAMYSLENIA, REFORMAČNÉ VYZNANIE

POSLEDNÁ VEČERA

Lk 22, 13 *Išli teda a našli, ako im (Ježiš) povedal, a pripravili hod veľkonočného baránka. 14 Keď prišla hodina, posadil sa a dvanásti apoštolovia s Ním. 15 Tu im povedal: Túžobne som si žiadal jesť s vami tohto veľkonočného baránka, skôr ako by som trpel; 16 lebo hovorím vám, že ho nikdy viac nebudem jesť, len už dokonalého v kráľovstve Božom. 17 Potom vzal kalich, dobrorečil a povedal: Vezmite ho a delte sa medzi sebou; 18 lebo hovorím vám, že odteraz nebudem piť z plodu vínného kmeňa, až kým nepríde kráľovstvo Božie. 19 Nato vzal chlieb, dobrorečil, lámal a dával im, hovoriac: Toto je moje telo, ktoré sa vydáva za vás; to čiňte na moju pamiatku. 20 A podobne (vzal) po večeri kalich a hovoril: Tento kalich je nová zmluva v mojej krvi, ktorá sa vylieva za vás. 21 Ale, hľa, ruka môjho zradcu je spolu s mojou na stole. 22 Syn človeka ide totiž, ako bolo uložené, ale beda človeku, ktorý Ho zrádza! 23 A oni sa začali medzi sebou dohadovať, kto z nich by sa chystal toto urobiť.*

Túžobne som si žiadal jesť s vami... Večera Pánova.

Pamiatka alebo niečo viac?! Aj to aj ono. Dnes vidím, že Luther s Zwinglim sa kvôli tomu nemuseli rozísť.

1. Zwingli zdôraznil pamiatku. Dnes by sme povedali – tradíciu. Možno aj minulosť, či história. Pamiatka či tradícia podnes spája všetkých, ktorí uverili v Ježiša Krista do jednej rodiny. A stále funguje, hoci na rozličné spôsoby. Je zrejmé, že spôsoby nie sú až také dôležité, ako obsah.. Dost často ju nechápeme, zle vysvetľujeme, urobili sme si z nej liturgický obrad, ktorý až tak nezaujme. Snažíme sa vylepšiť liturgiu, ale ... ide o podstatu: Ježišovu prítomnosť. Jeho pamiatku medzi nami a v nás. V tradícii je vnútorná sila, pomáha vytvárať spoločenstvo ľudí, ale sama osebe nestačí. Sú v nej aj temné stránky, ktoré spoločenstvo rozbíjajú. Preto je dôležitý aj Lutherov dôraz – toto je moje telo.

2. Večera Pánova je niečo viac ako len pamiatka či tradícia. Vnímam ju napríklad ako Božie pohladenie, dotyk Božej lásky. Psychológovia hovoria, že dotyky sú dôležité pre rozvoj osobnosti. Vraj tí, ktorí žijú v jednej domácnosti, by sa mali každý deň párkrát objať. **Večera Pánova je taký hmotný dotyk Božej Otcovskej, láskavej, starostlivej ruky, Božie objatie a pohladenie.** *Neboj sa, môj si ty,* – nabudúce to dokážeš lepšie. Preto je dôležité a vzácne ísť k Večeri Pánovej vždy a všade, kde sa nám ponúka v akejkoľvek podobe a spoločenstve. Spôsoby naozaj nie sú rozhodujúce. Ježiš asi nespieval slová ustanovenia. A nepodával obľátky, ale chlieb a víno.

Občas rozmýšľam nad tým, prečo práve chlieb a víno? S prekvapením si uvedomujem, že si vybral dve základné veci pre život: pokrm a nápoj. To, čo každodenne berieme do rúk a jeme, aby sme žili. Čoho sa každý dotýka a čo sa bytostne dotýka nás! Úžasné! Vlastne, každé jedenie a pitie je takým spôsobom Večera Pánova. **Ježiš sa chce dotýkať všetkých, aj tých, čo Ho ešte nepoznajú.** Nadväzuje na stvoriteľské dielo Otcovo, ako to vyjadril Pavel v Aténach: *Skutky 17:24 Boh, ktorý stvoril vesmír a všetko, čo je v ňom, pretože je Pánom neba a zeme, nebýva v chrámoch rukami vybudovaných...Veď On predsa nie je ďaleko od nikoho z nás, 28 lebo Ním žijeme, hýbeme sa a trváme* ... Uvedomujem si, že Ježiš mal na mysli aj to každodenné jedenie a pitie, veď práve tu sa nás dotýka láska Otcova ...

Ježiš hovorí: Túžobne som si žiadal jesť s vami ... S dôrazom na prítomnosť, aj na budúcnosť, aj tú ďalekú, eschatologickú. Podstatou života je láska Kristova. Ešte nie dokonalá, ale raz bude a my budeme pri tom. Ešte len záblesky, len hmlisté zážitky ... *„doteraz totiž vidíme len hmlisté obrazy, akoby v zrkadle, ale potom tvárou v tvár. Doteraz poznávam čiastočne, ale potom poznám tak, ako aj mňa poznal Boh. Teraz však zostáva viera, nádej, láska, to troje, ale najväčšia z nich je láska“* 1Kor 13, 12 – 13. Ježišovo konanie má cieľ, smeruje k dovŕšeniu sveta. Vytvára nový rebríček hodnôt života, ten budúci. Predkladá novú cestu, tvorí nové spoločenstvo.

Túžobne som si žiadal jesť s vami ... bol tam ešte aj Judáš, ktorý zradil, aj Peter, ktorý zaprel, aj všetci ostatní, aj Tomáš, ktorý nedokázal uveriť ... **Odhaľuje naše zlyhanie a – odpúšťa, aby sme mohli žiť, kráčať ďalej v pravde a láske.** Toto „jesť s vami“ je dôležité najmä aj v kontexte na spoločnosť, v ktorej žijeme dnes a ktorej sme súčasťou, v rodine, aj v cirkvi. Ježiš si túžobne žiada jesť s nami ..., ale aj s nimi! Tými druhými, ktorí sú okolo nás, neraz nesympatickí, bojujeme navzájom o poznanie pravdy. Večera Pánova ako nástroj vytvárania nového spoločenstva ľudí, ktoré je založené na porozumení aj na odpustení! Nie na moci, ale na službe navzájom, *najväčší medzi vami nech je ako najmenší; a vodca ako slúžiaci* L 22, 26. Problém máme s tým, kto má začať ... Keby ten druhý bol iný... , keby sa ináč správal, potom by som aj ja bol iný ... a pod.

Ježišovo: Túžobne som si žiadal jesť s vami ... je aj pre nás dnes dobré slovo. Povzbudenie. On má o nás záujem, On chce byť s nami napriek tomu, akí sme. On, ktorý je Láska, chce byť s nami, ktorí sme neláskaví, egoistickí, posudzujeme, radi ovládame a polepšujeme iných ... Láska chce byť s nami a formuje nás – pri spoločnom stole. Nielen v kostole, ale aj doma. Večera Pánova, Božie objatia, dotyk Ježišovej lásky.

Jozef Grexa, evanjelický farár v. v.

REFORMAČNÉ VYZNANIE

Jednotlivé časti Reformačného vyznania Vám prinášame na pokračovanie ...

Autor: Ján Oslík Modra, marec 2017

O kresťanskom živote

Byť kresťanom neznamena formálnu príslušnosť k cirkvi, ale zachovávanie Ježišovho slova.

„Vy ste moji priatelia, ak konáte, čo vám prikazujem.“ (J 15,14)

Zbožnosť bez viery neprináša spásu (záchranu).

„Tento ľud ctí ma perami, ale jeho srdce je ďaleko odo mňa.“ (Mt 7,6; Iz 29,13)

Bez Kristovej lásky sú všetky ľudské činy, aktivity, postoje – bezcenné, zbytočné.

„A čo by som ľudským jazykmi hovoril, aj anjelskými a lásky by som nemal, bol by som iba cvendžiacim kovom a zvučiacim zvonom ...“ (1Kor 13)

Rôznorodosť je dobrá. Nemusíme a ani nemáme byť všetci rovnakí.

„A veď ani telo nie je jeden orgán, ale mnoho orgánov.“ (1Kor 12,14)

Pred Bohom sme si všetci rovní.

„Nie je ani Žid ani Grék, nie je ani otrok ani slobodný, nie je ani muž, ani žena, lebo všetci jedno ste v Kristovi Ježišovi.“ (Gal 3,28)

Nemáme posudzovať, ale pomáhať k zmysluplnému životu.

„Slabého vo viere sa ujímajte a nie, aby ste posudzovali jeho zmysľovanie.“ (R 14,1)

Máme byť užitoční pre tento svet, nie sme tu sami pre seba.

„Vy ste soľ zeme. ... Vy ste svetlo sveta.“ (Mt 5,13.14)

Kdeže je peklo tvoje víťazstvo? ...

Z Božej milosti svätíme veľkonočné sviatky – Pamiatku ustanovenia Večere Pánovej, Veľký piatok, Veľkonočnú nedeľu. Preniká nás poznanie, že Kristova obeť a vyliala krv majú pre nás nesmierne veľkú cenu. Nad kým to vlastne Ježiš zvíťazil? A komu patrí víťazstvo? Môžeme aj my víťaziť?

Niektorí držíme v rukách už 7. číslo Reformačných listov a „prelúskali sme sa“ informáciami, ktoré sa na nás sypú ohľadne nelichotivej situácie v ECAV. Tí, ktorí dnes držíte tieto Reformačné listy po prvýkrát, vedzte, že situácia je vyhrotená. Ale Reformačné listy vychádzajú preto, aby sme bránili, aby sme vysvetľovali, aby sme poukázali na to, čo nie je dobré a pravdivé, lebo v ECAV na Slovensku sa odvolávame síce na odkaz Majstra Ján Husa: *preto, verný kresťan, hľadaj pravdu, počuj pravdu, uč sa pravde, miluj pravdu, hovor pravdu, bráň pravdu až do smrti, lebo pravda ťa vyslobodí*, ale dávno sme podľa neho prestali žiť, ak sme niekedy vôbec v tomto duchu žili ...

My sme nespôsobili problém v ECAV. My sme len našli spôsob, aby sme šírenie zla, dezinformovanosti a zavádzania obmedzili a ukázali, že nemožno hovoriť iba „A“, a „B“ nepovedať. Chceme vás, priatelia, uistiť, že tento spôsob nechce byť a nie je pomstou, či bojom voči ľuďom. Platí pre nás to, čo hovorí apoštol Pavel v liste Efezským 6, 12: *„veď náš boj nie je proti krvi a telu, ale proti kniežatstvám a mocnostiam, proti pánom sveta tejto temnoti, proti zlým duchom v nebesiach“*. Áno, náš boj nie je proti človeku ako takému, ale proti zlým mocnostiam, silám a všetkému zlu, ktoré ovládajú tento svet i ľudí.

Znepokojuje nás skutočnosť, že hlavne v cirkvi v posledných rokoch sme zostali slepí voči týmto skutočnostiam. **Otupeli sme voči zlu.** Akoby sme zabudli a celkom vyčlenili zo života fakt, že **máme skutočného nepriateľa** a aj dosť činného, ktorý zlo rozsiera. Je nepriateľom Božím, a teda aj nepriateľom toho, kto Bohu patrí. Je to diabol, satan alebo lucifer. V Písme Svätom má aj ďalšie mená „protivník“, „vládca tohto sveta“, „had“ ... **Jeho najsilnejšou zbraňou je schopnosť zabrániť ľuďom, aby rozlišovali a rozpoznali zlo.** Jedným z jeho klamstiev je presvedčiť nás, že vlastne neexistuje. V Jn 8, 44 – je nazvaný luhárom a otcem ľži. Diabol nehovorí pravdu, nezdieľa pravdu. Pravda patrí jedine Pánu Bohu. Diabol víťazí iba prekrúcaním pravdy, komolením Božích slov, zastieraním nášho zraku voči skutočnosti, manipuláciou, oklamávaním, zavádzaním a zamľčovaním faktov. Prorok Izaiáš varoval: *„Beda tým, čo na zlé povedia: Dobré, a na dobré: Zlé, ktorí tmu menia na svetlo a svetlo na tmu, trpké na sladké a sladké na trpké“* Iz 5, 20. Tieto slová by nám mali slúžiť ako vážne varovanie, ak berieme zlo na príliš ľahkú váhu alebo ak si so zlom a hriechom podávame ruku. Vládca tohto sveta viditeľne získava viac a viac vlády v celej spoločnosti. Veľkonočné sviatky nám znovu pripomínajú, že pravým a zvrchovaným vládcom zostáva Boh v Ježišovi Kristovi. Veľkonočná zvesť o ukrižovaní a o vzkriesení je dôvodom, prečo by mala v našom živote stále prevládať veľkonočná nálada. ... (s použitím literatúry) *Monika Cipciarová*

Milí bratia a sestry, veľa ľudí sa v súvislosti s Chartou 2017 pýta, o čo v nej ide a čo chce odkomunikovať. Mnohí hovoria, že nie celkom rozumejú, čo chce Charta 2017 povedať, že je to dlhý dokument a sú z toho zmätení. Brat farár Oslík z Modry napísal sumár, v ktorom vysvetľuje, o čo ide v Charte 2017. Tento jeho príspevok bol poslaný aj do EPST na uverejnenie, bol tiež uverejnený v modranskom zborovom časopise LIPA a sme radi, že ho môžeme priniesť aj tu, na stránkach Reformačných listov.

Charta 2017 na ochranu hodnôt reformácie a obnovu ECAV na Slovensku

O ČO IDE?

Charta 2017 na ochranu hodnôt reformácie a obnovu ECAV na Slovensku

je dokument, ktorý analyzuje súčasný stav cirkvi a formuluje možnosti obnovy a rozvoja. Nie je ľahké kriticky hovoriť o situácii, v ktorej sa nachádzame a uvedomujeme si, že aj my tvoríme prítomnosť a svojimi zlyhaniami prispievame k danému stavu. Zároveň cítime zodpovednosť za budúcnosť, a preto nemôžeme mlčať.

Dejiny Evanjelickej cirkvi na Slovensku sú neustálym zápasom viery, nádeje a lásky, preto tento dokument nie je zatrpknutým volaním, ale je pokračovaním týchto zápasov.

Charta 2017 nechce byť len všeobecným dokumentom, ktorý nič nerieši, preto hovorí o niektorých konkrétnych problémoch, ktoré vnímame ako akútne a ponúka tiež konkrétne možnosti riešenia a smerovania Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku (ECAV).

Charta 2017 má podnietiť otvorenú diskusiu o týchto a tiež ďalších problémoch a viesť k spoločnému hľadaniu východísk. Organizačná štruktúra cirkvi je len jednou časťou, ktorá má napomôcť hlavnému cieľu - reformácii a duchovnej obnove nášho života.

ECAV na Slovensku je cirkvou vychádzajúcou z reformácie. Potreba reformácie - obnovy je potrebná v každej dobe ako pre život jednotlivca, tak aj pre život spoločenstva. Veľkým potenciálom ECAV sú reformačné zásady: „jedine Písmo“, jedine pre zásluhy Ježiša Krista“, jedine skrze vieru“, „jedine z milosti“. Na týchto zásadách chceme budovať aj cirkev dnes.

V tomto období sme, žiaľ, svedkami toho, že túžba po moci a ľudskej sláve opäť nastupuje namiesto služby, pýšime sa osobnosťami minulosti bez toho, aby sme nasledovali ich vieru, nepodporujeme tých, ktorí sa snažia prehlbovať duchovný život cirkvi a spoločnosti, strácame víziu pre budúcnosť. Reformačné zásady sa prestali prakticky uplatňovať, na ich miesto nastúpili cirkevno-právne predpisy a tie sú často krát ľudským rozkazom, nie Božím učením. Pán Ježiš povedal: „Darmo ma však uctievať, keď ľudským rozkazom učia ako učeniam Božím. Opustili ste prikázanie Božie a pridržate sa podania ľudského“ (Mk 7, 7 – 8). Nepýtame sa, čo hovorí Písmo, ale čo hovoria cirkevno-právne predpisy. Už neplatí zásada, že sme „spasení jedine z milosti“, bez dodržiavania cirkevno-právnych predpisov sú ľudia zatracovaní. Vydali sme sa na cestu farizejov, ktorých Ježiš Kristus tak ostro kritizoval.

Chceme sa vrátiť k hodnotám reformácie. Nepopierame dôležitosť predpisov a zásad, tie potrebujeme na fungovanie v tomto svete, ale sme zásadne proti tomu, aby boli nadradené nad Božie slovo.

Evanjelická cirkev bola vždy vnímaná ako demokratická

pre diskusiu. Táto výsada, žiaľ, prestáva byť charakteristickým znakom ECAV. Chýba nám otvorená diskusia o aktuálnych otázkach a problémoch, vytráca sa tolerancia voči všetkému, čo je iné a nedokážeme akceptovať tých, ktorí majú iný pohľad. Namiesto toho sa uplatňujú totalitné metódy, šíri sa frustrácia, atmosféra strachu a nedôvery.

Nechceme si zatvárať oči pred chybami a nedostatkami. Vyznávame, že každý z nás má podiel na zlyhaniach a kríze, ktorá zo zlyhaní pramení. Ale chceme tiež využiť príležitosť, ktorá sa pri 500. výročí reformácie otvára – príležitosť na zmenu, obnovu nápravu. Reformácia je proces, ktorý neskončil v minulosti, ale pokračuje a prebieha v každej dobe, v každej situácii, v každom jednom z nás.

Chceme, aby ECAV na Slovensku bola cirkvou, ktorá **prináša tomuto svetu evanjelium Ježiša Krista o Božej milosti a láske** („Chodte teda, čiňte mi učeními všetky národy, krstiac ich v meno Otca i Syna i Duchu Svätého a učiac ich zachovávať všetko, čokoľvek som vám prikázal.“ Mt 28, 19 – 20a), v ktorej **žijeme v láske k Bohu a ľuďom** („Milovať budeš Pána, svojho Boha, z celého srdca, z celej duše, z celej sily a z celej mysle, a svojho blížneho ako seba samého“ Lk 10, 27/„Ako mňa miloval Otec, aj ja som miloval vás; zostaňte v mojej láske.“ J 15, 9), kde **môžeme rástť vo viere a v láske** („aby sme, verní pravde, v láske rástli v každom ohľade v Toho, ktorý je Hlava, v Krista“ Ef 4, 15) a kde **slúžime ľuďom bez rozdielu** („Milujte svojich nepriateľov, dobrorečte tým, ktorí vás preklínajú, čiňte dobre tým, ktorí vás prenasledujú a vám sa protivia.“ Mt 5, 44/„Nehľadajte každý len svoj prospech, ale aj prospech iných.“ F 2, 4).

K dosiahnutiu týchto cieľov potrebujeme aj dnes vonkajšiu aj vnútornú reformu. Vonkajšia sa týka zmeny organizačnej štruktúry, ktorá má byť ochranou pred centralizáciou a zneužívaním moci. Táto zmena má viesť k opätovnému posilneniu suverenity cirkevných zborov. Činnosť seniorátov a dištriktov má viesť k službe a podpore práce misijnej aj administratívnej. Vnútorná reforma sa týka našich osobných životov - aby boli menené a transformované Božou láskou, naplnené pokorou, ale tiež nádejou, pokojom a radosťou. Charta 2017 je jedným z krokov, ktoré na ceste obnovy robíme.

Ján Oslík, ev. farár v Modre

CHARTA 2017

pokračovanie Charty 2017

VYSVETLUJÚCE ČLÁNKY CHARTY**Článok II - Túžba po moci v cirkvi je prekážkou služby druhým**

1. Pri správe našej cirkvi sa oddávna uplatňuje synodálno-presbyteriálny model. Je postavený na fungovaní cirkevných organizačných jednotiek, konkrétne na: dištriktoch, seniorátoch a cirkevných zboroch.

2. V COJ rozhodujú kolektívne orgány, (podľa možnosti) s rovnakým (paritným) zastúpením neordinovaných a ordinovaných pracovníkov.

3. Členovia cirkevných zborov potrebujú také aktivity a rozhodnutia vyšších zložiek cirkvi a jej predstaviteľov, ktoré napomáhajú rozvoju zborovej služby a misie.

4. Citlivo tiež vnímajú to, čo brzdí tvorivú prácu a kazí meno cirkvi: sú to predstavitelia cirkvi vyvolané a živené kauzy. Sme svedkami systematického prenasledovania viacerých aktívnych osvedčených pracovníkov a kritikov súčasnými predstaviteľmi cirkvi, čo vrhá zlé svetlo na celú našu cirkev.

5. Na strane druhej – čelnými predstaviteľmi a orgánmi cirkvi sú krytí ľudia, ktorí zjavne morálne zlyhali a konajú vo svoj vlastný prospech. Takéto hanebné správanie spôsobuje stratu morálneho kreditu cirkvi.

6. Túžba po moci, majetku, ovládaní druhých a zneužívanie spoločenského postavenia, sú prejavmi osobného zlyhania jednotlivcov aj organizácií, nielen svetských, ale aj cirkevných.

7. Čelní predstavitelia cirkvi majú byť ako prví slúžiaci - nie vládcovia nad ostatnými. Členovia cirkevných zborov očakávajú, že cirkevný predstaviteľ bude svoj úrad viesť v súlade s občianskym a cirkevným právom a nie v rozpore s ním.

8. **Odmietame prekrúcanie pravdy pomocou účelovej interpretácie cirkevno-právnych predpisov vrcholnými predstaviteľmi cirkvi** (t.j. generálny biskup, generálny dozorca, biskup Západného dištriktu (ZD), zástupca dozorca ZD, generálna právna zástupkyňa, generálny žalobca a predseda generálneho súdu). Ich konanie odporuje poriadku, duchu cirkevno-právnych predpisov a škodí základným cirkevným organizačným jednotkám (COJ), ktorými sú: dištrikty, senioráty a cirkevné zbory. Títo predstavitelia cirkvi stratili našu dôveru.

9. **Odmietame preto účelové obvinenia a odvolávanie predstaviteľov cirkvi z cirkevných funkcií** vo vykonštruovaných súdnych procesoch a účelových disciplinárnych konaniach a ich skandalizovanie.

10. Nečudujme sa, že **medzi farármi a kaplánmi je cítiť strach**, ktorý významne ovplyvňuje ich slobodný výkon povolania. **Laickí pracovníci v cirkvi sú frustrovaní** z tejto situácie a stagnácie cirkvi. Situácia v cirkvi odrádza mladých, aby po absolvovaní teologického štúdia vstúpili

do ordinovanej služby v ECAV.

11. **Vedenie cirkvi tak vytvára atmosféru strachu** a zneužíva postavenie štatutárneho zástupcu zamestnávateľa. Kumulovalo do svojich rúk množstvo kompetencií, čo znižuje transparentnosť rozhodovania a potláča participáciu základných COJ a ich orgánov.

12. Vedenie cirkvi sa pasovalo na vlastníka jedinej pravdy. Snaží sa udržať si moc a vplyv za každú cenu, napriek všetkým pravidlám, pričom pošliapava Božie zákony, spravodlivosť i bratsko-sesterskú lásku. Takéto konanie je neprijateľné a odsúdeniahodné. Deje sa tak uprostred našej cirkvi, akoby neexistovala ani reformácia, ani bázeň pred Bohom.

13. Členovia našej cirkvi, či ordinovaní, alebo neordinovaní, **dnes si nie sú pred cirkevnými zákonmi rovní**. Vedenie cirkvi uplatňuje na ľudí rôznu mieru.

14. V konaní vedenia a niektorých predstaviteľov cirkvi sú čitateľné metódy, ktoré používala bývalá štátna bezpečnosť a bývalý režim v Československu pred rokom 1989 na prenasledovanie svojich kritikov a na potláčanie slobody náboženského prejavu a vyznania.

15. Takéto konanie je hanbou našej cirkvi a **dôvodom na zmenu postavenia a kompetencií vrcholných predstaviteľov cirkvi**. V novej štruktúre musí mať biskup svoje územie v ktorom reálne vykonáva funkciu biskupa. Funkcia generálneho biskupa ako biskupa nad biskupmi bez vlastného dištriktu je pre cirkev neprirodzená.

16. Senáty Generálneho súdu rozhodujú vo vykonštruovaných procesoch zisťne a zaujate. Takéto konanie je neprijateľné a **je dôvodom na reformu cirkevného súdnictva. Preto je potrebná reforma organizačnej štruktúry cirkvi**, aby zamedzila takémuto zneužívaniu moci vedením cirkvi a jemu naklonenými členmi generálneho súdu a generálneho presbyterstva.

17. Nedostatky cirkevnej ústavy a oddiaľovanie vykonania zmien organizačnej štruktúry cirkvi umožnili súčasnému vedeniu cirkvi postupné, a teraz už úplné, ovládnutie rozhodovania a zároveň i súdnictva cez dosadených predstaviteľov a členov ústredných orgánov a viacero poradných výborov synody. Je to konflikt záujmov a neprijateľná kumulácia moci.

18. Vedúci predstavitelia cirkvi majú slúžiť druhým ako dobrí správcovia a pastieri, majú byť vzorom vo svojom občianskom ako aj duchovnom konaní.

– pokračovanie nabadúce –

Pod'akovanie za postoj a podporu

K dnešnému dňu má **Charta 2017** už **452 signatárov**. Prosíme o zasielanie podpisových hárkov na emailovú adresu: help@evanjelickajednota.sk (naskenované) alebo listom na adresu:

Sekcia HELP - EJ, o. z., Partizánska 2, 811 03 Bratislava. Ďakujeme.

Kto je môj farár?

„Len v Bohu utíši sa moja duša; od Neho pochádza moja spása“
Žalm 62, 2.

Tieto slová žalmistu patria k mojim najobľúbenejším, a preto ich chcem teraz venovať našim sestram farárkam, našim farárom, všetkým aktívnym duchovným i tým, ktorí sú už na dôchodku. Po ceste viery kráčam 22 rokov a Boh ma našiel a priviedol späť k sebe ako 25 ročnú. A zároveň späť do našej evanjelickej cirkvi, kde som bola ako dieťa pokrstená. Na základe svojho obrátenia k Pánovi som spojila svoj profesionálny život s našou cirkvou. Nepochádzam zo žiadnej farárskej rodiny, no postupne som spoznávala život duchovných nielen z pozície radovej členky zboru, ale aj prostredníctvom profesionálnej činnosti. Pracovala som v EVS, na GBU ECAV, na Evanjelickej diakonii. Poznávala som, aká je služba farára/farárky náročná a zodpovedná. Zároveň sa mnohí farári a farárky stali mojimi priateľmi a dovolili mi nazrieť do ich osobného života, čo si veľmi vážim.

Preto si dovoľím teraz položiť otázku *Kto je môj farár?* Je to ten, ktorého vidím v nedelu v kostole ako káže? Je to ten, ktorý pochoval mojich troch príbuzných? Je to ten, ktorý posielal maily v neskorú nočnú hodinu so slovom povzbudenie? Je to ten, ktorý s iskrivým zmyslom pre humor dokáže rozosmiať človeka a verím, že aj Boha? Je to ten, ktorý je vyčerpaný, osamotený, trochu stratený v prostredí, kde slúži? Je to ten, ktorý sám zápasí o silu, aby zvládol nápor povinností? Je to ten, ktorý sa ponáhľa do školy učiť náboženstvo, a nestihne sa ani najesť? Je to ten, ktorý má rodinu, deti, kde každý od neho niečo požaduje? Je to ten, ktorý rodinu nemá a cíti sa frustrovaný, unavený, osamelý a bezcenný? Je to ten, ktorý prisluguje Večeru Pánovu a dodáva nádej, hoci by si sám potreboval oddýchnuť a počuť dačo povzbudivé? Je to ten, ktorý nikdy nevystúpi z role farára, hoci zo služby dobrovoľne či nedobrovoľne odišiel? Je to ten, ktorý svojim zasvätením a ordinovaním navždy patrí Bohu a cirkvi, nech už pracuje a žije kdekoľvek? Je to ten, ktorého čosi zlomilo a teraz si namáhavo dáva svoj život do poriadku? Je to ten, ktorý sa našiel v teológii ako vedeckej disciplíne a cíti sa občas vzdialený praktickej službe kňaza? Je to ten, ktorého nemá kto z kolegov farárov vypočuť, povzbudiť a objasniť? Je to ten, ktorý sa modlí, raduje, plače spolu s ostatnými?

To všetko je môj farár! Duchovný, ktorý je stále najviditeľnejší reprezentant cirkvi v miestnom, regionálnom i celoslovenskom kontexte. No dnes stojí v procese reformačnej zmeny našej cirkvi. Viem, tá zodpovednosť je veľká, priam ťaživá. Avšak my – laici nesieme inú zodpovednosť vo sférach osobného a profesionálneho života. A vieme, aké je ťažké vykonať zmeny a uniesť dôsledky svojich rozhodnutí. Robíme to denne. A robíme aj chyby. A robíme aj zlé rozhodnutia. A naše svedomie spolu s Pánom Bohom to vie – najlepšie.

Preto vám milé sestry farárky, milí bratia farári – rozumieme. Vieme, aké to je. A modlíme sa za vás. Vážime si vašu službu, vašu oddanosť Bohu, človeku a cirkvi. Ste našimi priateľmi a máme vás radi. Sme na vás hrdí! Patríte do našich životov a my patríme do vašich. Sme spojení v Kristovom duchu, spojení niečím večným, úžasným, neuchopiteľným. Sme spojení Bohom. A to je väčšia sila – než čokoľvek ľudské. Amen.

Eva Bachletová

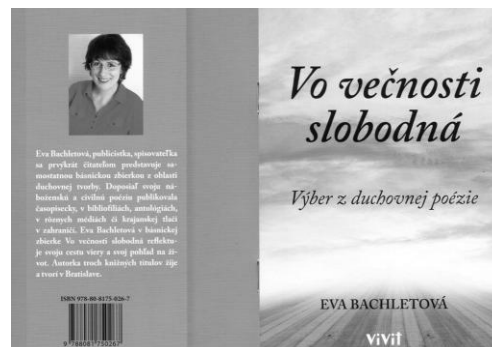
Milí priatelia, pri príležitosti 500. výročia reformácie vyšla básnická zbierka publicistky a spisovateľky Evy Bachletovej:

Vo večnosti slobodná.

Je to výber z jej duchovnej poézie. Básnická zbierka vyšla vo vydavateľstve ViViT vďaka sponzorom - Cirkevnému zboru ECAV Bratislava - Legionárska, Martinovi Šefrankovi a ďalším. Je to jej prvá samostatná básnická zbierka a štvrtá knižka v poradí. Básnickú zbierku v cene 2 eurá (+ poštovné a balné) si môžete objednať priamo u nás – mailom (vivit@vivit.sk), alebo na našej stránke <http://www.krestanska-literatura.sk/> [http://www.krestanska-literatura.sk/obchod?page=shop.product_details&category_id=28&flypage=garden_flypage.t](http://www.krestanska-literatura.sk/obchod?page=shop.product_details&category_id=28&flypage=garden_flypage.tpl&product_id=159)

Verím, že vás zaujme a dobre poslúži pre každého čitateľa, v cirkevných zboroch alebo organizáciách, zariadeniach, kde potrebujú počuť a čítať dobré slovo v pravý čas.

Mikuláš Lipták ViViT s.r.o., Vydavateľstvo
a genealógia, Hviezdoslavova 18, 060 01 Kežmarok

Milí priatelia, srdečne Vás pozývame navštíviť facebookovú stránku k pripravovanej **opere Hrad prepevný od Víťazoslava Kubičku ku 500. výročiu reformácie.** Na FB stránke Opera Hrad prepevný nájdete aktuálne informácie z príprav opery, fotografie sólistov, interpretov, zborových cirkevných spevokolov z Bratislavy a Kežmarku.

<https://www.facebook.com/operahradprepevny/?fref=ts>

**Láska Zeleného štvrtku,
viera Veľkého piatku,
nádej Bielej soboty a
víťazstvo Veľkonočnej nedele,
nech Vás posilní a naplní
pokojom a dôverou.**

Vám praje
Redakcia Reformačných listov

Z VAŠICH MAILOV, PODNETOV, ODKAZOV**Kde je Tvoj Boh**

Riešil som jeden susedský spor. Možno viete, ako to pri takých sporoch býva, emócie sú vybičované až za hranicu ľudskosti. Vtedy nastupuje – nazval som to „niekto vyšší“ – na koho sa susedia odvolajú. V tomto prípade boli emócie tak za hranicu, že prišla na rad ochota zomrieť – teda výzva k zabitiu, ak to situáciu upokojí. Druhá strana emocionálne a nahlas kričala, že verí v Boha, takže zabíjať sa nebude. Tu skončím s opisom. Ostatné už pre túto chvíľu nie je podstatné.

Ide mi hlavne o vyhlásenie „ja verím v Boha.“ Píšem Boha s veľkým „B“, lebo pre veriaceho človeka je to ten pravý Boh. No, keď som odchádzal z miesta riešenia sporu, tak som rozmýšľal, že toho človeka nevidím. A ak, tak veľmi málo. Nevidím ho ani len ako jednorodiaka v kostole. Aký je teda boh (Boh?), v ktorého verí? Kde je jeho boh (Boh)? Zatvorený v práci, doma, medzi múrmi? Alebo kde je?

Bratia a sestry, ako veriaci ľudia sme tí, ktorí majú prinášať ovocie. Pán Ježiš hovorí: J 15, 16 „...aby ste šli a prinášali ovocie...“. Táto časť 15. kapitoly je nazvaná „Ježiš – vínný kmeň“ – teda, ak hovorí o ovocí, tak živiny prijímame práve z Neho. Oprávnené očakáva ovocie, lebo sme ratolesti na kmeni, na Pánovi Ježišovi. Hneď verš 17 znie: „Prikazujem vám, aby ste sa milovali“ – tu je ovocie. Nám prúdi živina lásky, ako ratolestiam na kmeni. Ale načo? Načo práve také ovocie? Veď je jasné, že sa nebudeme biť, zabíjať. Ale máme sa milovať. Prikázal Pán Ježiš. Ak si navzájom prejavujeme lásku, milujeme sa, tak to ovocie je ochutnávane neveriacimi a chutí. To znamená, že sme tu nie pre seba, nie za seba, ale ako vyvolení, aby sme šli a prinášali ovocie. Aby sme sa milovali. Keď budú vidieť, ako sa milujeme, budú chcieť byť s Kristom - ako ratolesti na vínnom kmeni, Pánovi Ježišovi.

Ján Brozman, dozorca VD ECAV

Evanjelizačné stredisko pozýva na 18. misijnú konferenciu **KLINCE, KTORÉ ZMENILI SVET** 8 kvalitných rečníkov /z Nórska, Česka, USA, Nemecka, Slovenska/
5. – 7. máj 2017, Žilina – Evanjelický kostol
Registrácia do 23. 4. 2017.
Vstup voľný, zabezpečený program pre deti
Viac na 0911/798 800 alebo 0911 784 800
alebo na konferencia.evs.sk

ZED – AKO ĎALEJ?

Milí bratia a sestry v duchovnej službe, pripomíname Vám termín **VZ ZED – pondelok, 1. mája 2017.**
9:00 Večera Pánova, Evanjelický kostol, Mýto p/Ďumbierom
11:00 zasadnutie VZ, hotel Partizán, Tále.

Milé sestry, milí bratia,

v roku 1998 si naša cirkev pripomenula 100. výročie založenia spolku Transcius. Budúci rok teda uplynie už 120 rokov od jeho vzniku. Naše dnes už tradičné evanjelické vydavateľstvo má bohatú knižnú a časopiseckú tradíciu. Sme vďační Pánu Bohu, že do služby tohto vydavateľstva povolával verných a múdrych pracovníkov, ktorí udržali vydavateľstvo aj v neľahkých časoch neslobody i znovunájdenej slobody.

Dnes si však s veľkou bolesťou v srdci uvedomujeme, že naše evanjelické vydavateľstvo zápasí o svoj duchovný profil a profesijný kredit v konkurenčnom mediálnom a knižnom prostredí. Preto chceme aj prostredníctvom Reformačných listov vyzvať čitateľov, podporovateľov, ale najmä akcionárov Transcia, a. s. k diskusii, ktorá by viedla ku skvalitneniu produkcie vydavateľstva Transcius.

Tak, aby sme v mene pamiatky jeho zakladateľov a osobností evanjelickej cirkvi, mohli opäť s láskou povedať: Sme hrdí na značku Transcius, naše evanjelické vydavateľstvo!

Redakcia Reformačných listov

SPOLUPRÁCA

Bratia a sestry, vydávanie Reformačných listov (RL) je postavené na spolupráci, aktívnom prístupe a otvorenosti pomenúvať problémy, ale i navrhovať riešenia. Ďakujeme vám za pozdravy a povzbudzujúce slová uznania, a že sa modlíte za našu cirkev. V RL ponúkame priestor na prezentovanie informácií o dianí vo Vašich cirkevných zboroch a spoločenstvách. Podelte sa s nami o Vaše skúsenosti a rady z Vašej služby a života v cirkevných zboroch. Radi preberieme aj vybrané články z Vašich zborových časopisov. Ponúkame priestor na oznamy. Kontaktujte nás, prosíme, na nižšie uvedených adresách. Veríme, že vzájomnou spoluprácou dokážeme budovať jednotu, obnovovať dôveru a zvyšovať transparentnosť fungovania cirkvi. Pomôžte nám, prosíme, pri distribúcii Reformačných listov. Nie všetci majú a používajú email a internet. Chceme ich doručiť na farské úrady, do kostolov, do našich spoločenstiev a predstaviteľom cirkvi v rôznych funkciách. Pomôžte nám takto otvárať a viesť diskusie a dialóg o smerovaní k obnove a rozvoju. Tešíme sa na vašu spoluprácu a prosíme o vaše modlitby. Nech vás Pán zachová v pokoji, v láske a v túžbe pomôcť obnove cirkvi.

Kontakt na tím Reformačných listov:

Sekcia HELP – Evanjelická jednota, o. z.
Partizánska 2
811 03 Bratislava

Vaše podnety a skúsenosti čakáme tiež na adrese: help@evanjelickajednota.sk. Na emailovej adrese listy@evanjelickajednota.sk sa môžete prihlásiť aj na odoberanie Reformačných listov e-mailom. Viac nezahmlených a pravdivých informácií si môžete prečítať na internetovej stránke <http://evanjelickajednota.sk>

Zostavili:

Martin Kováč 0905 269 078
Monika Cipciarová 0948 254 765
Eva Bachletová